

Dydd Llun 10fed Mawrth 2025, 18:00-20:00

UNDEB MYFYRWYR ABERYSWYTH

CYFARFOD MAWR

Agenda:

- Croeso / Sylwadau Agoriadol
- Derbyn adroddiad yr ymddiriedolwyr
- [Derbyn y cyfrifon blynyddol](#) (Mae'r cynnwys hwn ar gael yn Saesneg yn unig. Ymddiheuriadau am unrhyw anghyfleustra.)
- Penodi Archwilwyr Cyfrifyddion a Chynghorwyr PJE - the Old Convent, - Aber - SY231EY
- Cymeradwyo'r rhestr o gysylltiadau (cysylltiadau ar gyfer Gorffennaf 2024-2025):
 - UCM DU £17,400, UCM Elusennol = £4,350 - cyfanswm = £21,750
 - Chwaraeon Prifysgolion a Cholegau Prydain (BUCS) = £6,400 (amcangyfrif) gan gynnwys costau teithio BUCS
 - Aelodaeth Advice UK = £280.00
 - Cyflog Byw Go Iawn: £150
- Cysylltiadau neu aelodaeth gynlluniau am ddim
 - Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (WCVA)= ddim yn talu ar yn o bryd
 - HALO
 - Mindful employer
- Eich Syniadau
 - Ymestyn Cyfnod Ymddiriedolwyr yn y Swydd
 - Lleihau nifer y Swyddogion etholedig taledig Llawn Amser (a alwir hefyd yn ymddiriedolwyr swyddogion yn y cyfansoddiad ac atodiadau) i bedair swydd
 - Cadeirydd Bwrdd yr Ymddiriedolwyr
 - Swydd â ffocws ar Les
 - Swydd â ffocws ar UMCA a'r Gymraeg
- Unrhyw Faterion Eraill
- Dyddiad cyfarfod nesaf y Senedd (30 Ebrill 2025- 18:00-20:00 Picturehouse UM)

Adolygiad Swydd Cyf Cyff a Syniadau Cyfnod Swydd yr Ymddiriedolwyr

Adolygiad Swydd:

Ar 6 Chwefror 2025 penderfynodd yr Ymddiriedolwr ar nifer o bleidleisiau a aiff ymlaen i'r Cyf Cyff:

1. Lleihau nifer y Swyddogion etholedig taledig Llawn Amser (a alwir hefyd yn ymddiriedolwyr swyddogion yn y cyfansoddiad ac atodiadau) o bum swydd i bedair swydd
2. Enwau'r Swyddi sydd â ffocws ar y Gymraeg/UMC a Lles
3. Cadeirydd y Bwrdd Ymddiriedolwyr - Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol i bleidleisio ar sut y penodir Cadeirydd Bwrdd yr Ymddiriedolwyr

Mae'r penderfyniadau hyn yn dilyn ac yn ystyried ymarfer ymgynghori gyda myfyrwyr a staff allweddol a dynnodd sylw at y prif swyddi a chyfrifoldebau a nodwyd gan randdeiliaid fel blaenoriaethau Swyddogion Ymddiriedolwyr ac ystyried ystod lawn o ffactorau perthnasol.

Cyflwynir yr holl syniadau gan Bayanda Vundamina, Llywydd yr Undeb fel Cadeirydd y Bwrdd Ymddiriedolwyr, a bydd hyn yn caniatáu i Swyddogion â diddordeb siarad o blaid neu yn erbyn opsiynau os mynnant.

Syniad 1: Ymestyn Cyfnod Ymddiriedolwyr yn y Swydd

O 2026 ymlaen, a ydych chi'n cytuno gyda'r newidiadau dan sylw i gyfnod hiraf Ymddiriedolwyr allanol yn y swydd o ddau i dri thymor? Caiff y Cyfansoddiad ei newid fel a ganlyn:

60) Caiff Ymddiriedolwyr Allanol fod yn y swydd am uchafswm o 3 thymor a all fod naill ai'n olynol neu beidio. Mae'n rhaid i Fwrdd yr Ymddiriedolwyr gynnal ac ystyried asesiad anghenion Bwrdd yr Ymddiriedolwyr ar ddiwedd pob tymor Ymddiriedolwr Allanol cyn cynnig unrhyw delerau olynol.

1. O blaid
2. Yn erbyn
3. Ymwrthod

Syniad 2: Lleihau nifer y Swyddogion etholedig taledig Llawn Amser (a alwir hefyd yn ymddiriedolwyr swyddogion yn y cyfansoddiad ac atodiadau) i bedair swydd

Yn 2016, cytunodd Bwrdd yr Ymddiriedolwyr yn gyntaf i leihau nifer yr Ymddiriedolwyr fel rhan o ailstrwythuro staff a Swyddogion llawn yr Undeb. Pwrpas y newid hwn oedd:

- Ystyried cymhareb nifer y myfyrwyr ar gyfartaledd cenedlaethol â Swyddogion llawn amser (gan hefyd gymryd gynrychiolaeth Gymraeg i ystyriaeth). Y cyfartaledd cenedlaethol yw 1 i bob 4000 o fyfyrwyr ac yn Aberystwyth fel y mae, mae pum Swyddog yn gyfateb i 1 swyddog i bob 1,400 o fyfyrwyr)
- Ystyried cyngor Undeb Cenedlaethol y Myfyrwyr (UCM), sy'n awgrymu bod ag o leiaf bum aelod staff i bob swyddog er mwyn darparu digon o gefnogaeth. Ar hyn o bryd, mae gan Aberystwyth tua 2.8 aelod staff am bob swyddog.

Penderfynodd y Bwrdd Ymddiriedolwyr ohirio newidiadau i swyddi'r Swyddogion gan nad oedd dau adolygiad annibynnol yn ymddangos yn briodol i Aberystwyth. Fodd bynnag, oherwydd her ariannol uwch a'r angen i ddefnyddio adnoddau UM yn fwy effeithiol—gan gynnwys torri costau staff cyfwerth ag aelod staff 2024—maent yn credu nad yw bod â phum Swyddog bellach yn ymarferol nac yn ateb gofyn o ran ein poblogaeth lai o fyfyrwyr.

Cynhaliodd Undeb y Myfyrwyr 13 o ymgynghoriadau manwl gyda rhai penodol i fyfyrwyr a rhai i staff sy'n ymwneud i wahanol raddau ag Undeb y Myfyrwyr a gweithgarwch bywyd myfyrwyr. Gofynnwyd i'r cyfranogwyr ystyried ystod o ddyletswyddau a thasgau sy'n gysylltiedig â swyddi swyddogion etholedig llawn amser taledig presennol, ystyried beth allai fod ar goll ac angen cynrychiolaeth, a'u grwpio yn ôl themâu cyn dewis 4 i flaenoriaethu'n unigol.

Mae canlyniadau'r holl sesiynau hyn a chrynodeb o drafodaethau wedi cael eu hystyried gan Fwrdd yr Ymddiriedolwyr ochr yn ochr ag ystyriaethau eraill megis demograffeg myfyrwyr, dealltwriaeth o anghenion myfyrwyr, yr ystod o bwyllgorau a fynychir ar hyn o bryd, strwythurau'r Brifysgol ac unrhyw ddyletswyddau a gofynion eraill Undeb y Myfyrwyr. Gan gymryd popeth i ystyriaeth, mae Bwrdd yr Ymddiriedolwyr yn gofyn am bleidlais ar y syniad canlynol

Cynnwys y bleidlais:

A ddylai Undeb Aberystwyth newid yr Ymddiriedolwyr Swyddogion (Swyddogion etholedig taledig) i'r bedair swydd ganlynol (a restrir yn nhrefn blaenoriaeth yr ymgynghoriadau) o fis Gorffennaf 2026 ymlaen (gan gynnwys diwygio pob rhan berthnasol o'r Erthyglau Cymdeithasu ac atodlenni) - Ni chynigir unrhyw newidiadau sylweddol i ddisgrifiadau swydd bresennol ar gyfer y swyddi sy'n weddill:

- Swydd â ffocws ar y Gymraeg - enw i'w benderfynu yn y bleidlais nesaf
- Llywydd Academaidd
- Llywydd Cyfleoedd
- Swydd â ffocws ar Les - enw i'w benderfynu yn y bleidlais nesaf

1. O blaid
2. Yn erbyn
3. Ymwrthod

Syniad 3: Cadeirydd Bwrdd yr Ymddiriedolwyr

Ar hyn o bryd y Llywydd etholedig yw Cadeirydd mewn ffaith Bwrdd yr Ymddiriedolwyr. Os caiff y lleihad yn nifer y Ymddiriedolwyr Swyddogion ei basio, yna daw swydd y Llywydd i ben ar 1af Gorffennaf 2026. Felly, mae angen i Cyf Cyff gytuno ar bwy fydd Cadeirydd Bwrdd yr Ymddiriedolwyr o hynny ymlaen.

O ystyried:

- 1) Dangosodd yr ymgynghoriad fod gan bobl farn wahanol ynghylch pwy ddylai fod yn Gadeirydd Bwrdd yr Ymddiriedolwyr ac nad oedd ateb clir.
- 2) O ran llywodraethu'r Undeb nid yw Bwrdd yr Ymddiriedolwyr yn rhan o brosesau democrataidd Undeb y Myfyrwyr. Yn hytrach, mae'r Ymddiriedolwyr yn atebol yn

unigol a chyda'i gilydd i'r bwrdd ei hun ac i'w gilydd am wneud penderfyniadau er budd yr elusen.

Mae Bwrdd yr Ymddiriedolwyr yn cynnig y dylai'r Cadeirydd fod yn un o'r pedwar Swyddog o Ymddiriedolwr, a fydd yn cael ei ethol gan Fwrdd yr Ymddiriedolwyr cyfan yng nghyfarfod cyntaf Bwrdd yr Ymddiriedolwyr y flwyddyn. Os cytunir ar hyn, bydd hyn yn diwygio pob rhan berthnasol o'r Erthyglau Cymdeithasu a'r atodlenni gan gynnwys:

15.8 y Cadeirydd a'r Dirprwy Gadeirydd

15.8.1 Bydd Cadeirydd yr Ymddiriedolwyr yn Ymddiriedolwr Swyddog a etholir gan Fwrdd yr Ymddiriedolwyr. Bydd y Cadeirydd yn hyrwyddo gwaith ac amcanion Undeb Aberystwyth yn gadarnhaol drwy weithredu fel llefarydd yr Undeb gyda rhanddeiliaid a'r cyfryngau.

15.8.2 Bydd yr Ymddiriedolwyr yn penodi Ymddiriedolwr allanol i fod yn Ddirprwy Gadeirydd yr Ymddiriedolwyr a gellir cael gwared arnynt o'r swydd ar unrhyw adeg. Swyddogaeth y Dirprwy Gadeirydd fydd cefnogi'r Cadeirydd a rheoli perfformiad y prif weithredwr ar ran Bwrdd yr Ymddiriedolwyr.

15.8.3 Yn absenoldeb y Cadeirydd a'r Dirprwy Gadeirydd, bydd Ymddiriedolwr arall a benodir gan yr Ymddiriedolwyr sy'n bresennol yn llywyddu fel cadeirydd y cyfarfod.

Cynnwys y bleidlais: A ddylai Cadeirydd Bwrdd Ymddiriedolwyr Undeb Aberystwyth fod yn Ymddiriedolwr Swyddog, a gaiff ei h/ethol gan yr holl Ymddiriedolwyr yng nghyfarfod cyntaf Bwrdd yr Ymddiriedolwyr o gyfnod y swyddogion (Gorffennaf i Fehefin) (gan gynnwys diwygio pob rhan berthnasol o'r Erthyglau Cymdeithasu a'r atodlenni).

1. O blaid
2. Yn erbyn
3. Ymwrthod

Syniad 4: Swydd sydd â ffocws ar Les

Fel y mae, 'y Swyddog Llesiant' yw enw'r Swyddog â ffocws ar Les.

Cynnwys y bleidlais: O fis Gorffennaf 2026 ymlaen a ddylai yr Ymddiriedolwr Swyddog sydd â ffocws ar Les (Swyddog etholedig taledig) gael ei alw yn(gan gynnwys diwygio pob rhan berthnasol o'r Erthyglau Cymdeithasu a'r atodlenni):

1. Llywydd Llesiant a Rhyddid
2. Llywydd Llesiant
3. Ymwrthod

Syniad 5: Swydd â ffocws ar UMCA a'r Gymraeg

Ar hyn o bryd, y Swyddog Diwylliant Cymru a Llywydd UMCA yw enw'r Swydd â ffocws ar

UMCA a'r Gymraeg. UMCA sef Undeb Myfyrwyr Cymraeg Aberystwyth sy'n gweithredu fel rhan o Undeb Aberystwyth i gynrychioli myfyrwyr Cymraeg eu hiaith ar bwyllgorau uchaf y Brifysgol, yn darparu llond calendr o weithgareddau i siaradwyr a dysgwyr Cymraeg, ac yn gweithio i sicrhau mynediad i addysg a chyfleoedd yn y Gymraeg.

Cynnwys y bleidlais: O fis Gorffennaf 2026 ymlaen a ddylai y Swyddog Ymddiriedolwr sydd â ffocws ar UMCA a'r Gymraeg (Swyddog Etholedig etholedig) gael ei alw yn (gan gynnwys diwygio pob rhan berthnasol o'r Erthyglau Cymdeithasu a'r Atodlenni):

1. Llywydd UMCA a Diwylliant Cymru
2. Llywydd UMCA
3. Ymwrthod